

Số: 296 /TB-BDU3

Bình Dương, ngày 27 tháng 11 năm 2024

THÔNG BÁO KẾT LUẬN THANH TRA
Về việc thanh tra Ngân hàng TMCP Hàng Hải Việt Nam Chi nhánh Bình Dương

Ngày 21/8/2024, Chánh Thanh tra, giám sát ngân hàng Nhà nước Chi nhánh tỉnh Bình Dương ban hành Quyết định số 189/QĐ-BDU3 về việc thanh tra Ngân hàng TMCP Hàng Hải Việt Nam Chi nhánh Bình Dương; từ ngày 09/9/2024 đến ngày 08/10/2024, Đoàn thanh tra theo Quyết định số 189/QĐ-BDU3 đã tiến hành thanh tra tại Ngân hàng TMCP Hàng Hải Việt Nam Chi nhánh Bình Dương (viết tắt là Chi nhánh/MSB BD).

Trên cơ sở báo cáo kết quả thanh tra ngày 24/10/2024 của Trưởng Đoàn thanh tra và ý kiến của cơ quan, tổ chức có liên quan (nếu có); Chánh Thanh tra, giám sát ngân hàng Nhà nước Chi nhánh tỉnh Bình Dương đã ban hành Kết luận thanh tra số 285/KL-BDU3 ngày 19/11/2024 (viết tắt là Kết luận thanh tra). Kết luận thanh tra được Giám đốc Ngân hàng Nhà nước Chi nhánh tỉnh Bình Dương chỉ đạo thực hiện tại văn bản số 1893/BDU3 ngày 19/11/2024

Căn cứ Điều 79 Luật Thanh tra năm 2022 về Công khai kết luận thanh tra, Thanh tra, giám sát ngân hàng Nhà nước Chi nhánh tỉnh Bình Dương thông báo các nội dung sau:

I. NỘI DUNG THANH TRA

- Hoạt động cấp tín dụng (bao gồm cho vay, bảo lãnh, L/C) đối với khách hàng/nhóm khách hàng lớn;
- Việc xử lý nợ xấu và thu hồi nợ ngoại bảng sau khi xử lý rủi ro.

II. KẾT QUẢ THANH TRA

1. Kết quả đạt được

Ngân hàng TMCP Hàng Hải Việt Nam Chi nhánh tỉnh Bình Dương đã được thành lập và đi vào hoạt động trên địa bàn hơn 16 năm, hiện nay với mạng lưới hoạt động gồm 01 Chi nhánh và 03 PGD trực thuộc đã từng bước phát triển, đáp ứng các sản phẩm dịch vụ, tiện ích, dịch vụ ngân hàng trên địa bàn, cung ứng kịp thời vốn cho nền kinh tế, góp phần triển khai và phát huy các chính sách tiền tệ của ngành theo đúng chỉ đạo của Chính phủ, thực hiện tốt chương trình, mục tiêu phục hồi và phát triển kinh tế xã hội tại địa phương, đảm bảo an sinh xã hội trên địa bàn.

MSB BD cũng đã nỗ lực xây dựng và thực hiện đồng loạt các giải pháp để tăng trưởng tín dụng và kiểm soát chất lượng tín dụng. Trong thời kỳ thanh tra do chịu ảnh hưởng của dịch Covid-19, kinh tế trong và ngoài tỉnh còn nhiều khó khăn nên hoạt động kinh doanh của khách hàng cũng gặp nhiều khó khăn và bị tác động

tiêu cực. Do đó, nợ xấu của Chi nhánh cũng có xu hướng tăng (tỷ lệ nợ xấu tăng từ 0,99% tại thời điểm 31/12/2020 lên 5,86% tại thời điểm 31/7/2024), Chi nhánh đã và đang áp dụng các giải pháp để kiểm soát nợ xấu tăng cao, tuy nhiên hiệu quả thu hồi nợ xấu còn chậm.

Chi nhánh đã nỗ lực vượt qua những khó khăn chung của nền kinh tế, mở rộng các hoạt động kinh doanh, giảm lãi suất và triển khai thực hiện các chương trình chính sách hỗ trợ, phục hồi nền kinh tế theo chủ trương, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước và của ngành Ngân hàng.

Về cơ bản, MSB BD tuân thủ các quy định của pháp luật, ngành ngân hàng về lãi suất trong hoạt động cho vay; chấp hành quy định của pháp luật về hoạt động cho vay và xử lý nợ xấu, thu hồi nợ ngoại bảng. Tuy nhiên, trong quá trình hoạt động, Chi nhánh vẫn còn những tồn tại, hạn chế cần phải rà soát để khắc phục, chỉnh sửa nhằm hạn chế các rủi ro xảy ra trong quá trình hoạt động

2. Hạn chế, vi phạm

Kết quả thanh tra cho thấy, Chi nhánh còn một số hạn chế, thiếu sót và vi phạm như sau:

a) Các tồn tại chung

- Trong công tác thẩm định và xét duyệt cho vay nhu cầu vốn để nhận chuyển nhượng hoặc bù đắp nhận chuyển nhượng bất động sản nhưng không thu thập và căn cứ vào giá trị nhận chuyển nhượng trên hợp đồng chuyển nhượng có công chứng; thẩm định và xét duyệt cho vay phương án bổ sung vốn lưu động của KHCN/hộ kinh doanh chủ yếu theo đề nghị của khách hàng và tài liệu là bảng kê, biên bản/phiếu giao hàng. Chi nhánh không thu thập hồ sơ, tài liệu chứng minh mục đích sử dụng vốn vay (hóa đơn).

- Trong công tác kiểm tra, giám sát vốn vay ghi nhận sơ sài, thiếu các thông tin chi tiết; chưa kiểm tra tính hiệu lực của phương án đối với nhu cầu vốn bù đắp nhận chuyển nhượng bất động sản (tài sản đảm bảo không phải là tài sản khách hàng vay bù đắp), dẫn đến trong quá trình vay vốn, khách hàng đã chuyển nhượng bất động sản được bù đắp và sử dụng tiền vào các mục đích khác.

- Trong công tác giải ngân tiền mặt thông qua tài khoản thanh toán của khách hàng vay là chưa phù hợp quy định.

- Thông báo chuyển nợ quá hạn của Chi nhánh chưa đầy đủ nội dung theo quy định pháp luật (Chi nhánh đã kịp thời khắc phục, bổ sung nội dung đầy đủ theo quy định trước khi ban hành Kết luận thanh tra).

b) Tồn tại, sai sót cụ thể

- Vi phạm nguyên tắc vay vốn: Khách hàng vay vốn sử dụng vốn vay không đúng mục đích đã cam kết, 01 khách hàng với dư nợ vi phạm 8.250 triệu đồng.

- Công tác thẩm định và xét duyệt cho vay chưa chặt chẽ, đầy đủ, phù hợp và

không đúng quy định nội bộ, gồm 19 khách hàng, với tổng dư nợ sai sót 424.532 triệu đồng.

- Đối với công tác kiểm tra, giám sát sau cho vay: Chi nhánh chưa thu thập/thu thập chưa đầy đủ chứng từ chứng minh mục đích sử dụng vốn vay hoặc có thu thập nhưng chứng từ không phù hợp. Chi nhánh có thực hiện kiểm tra sau cho vay nhưng nội dung ghi nhận trên biên bản kiểm tra còn sơ sài, chưa thu thập hồ sơ chứng minh các ghi nhận trong phiếu kiểm tra: gồm 11 khách hàng với tổng dư nợ sai sót 93.005 triệu đồng.

- Ngoài ra Chi nhánh còn một số tồn tại, sai sót khác như: Chưa thực hiện đầy đủ các điều kiện phê duyệt tín dụng: gồm 02 khách hàng với tổng dư nợ sai sót là 62.502 triệu đồng; hạch toán lãi dự thu không đúng quy định, 01 khách hàng với tổng dư nợ sai sót là 328 triệu đồng, với số lãi hạch toán sai là 1.867.596 đồng; lưu trữ hồ sơ, chứng từ của các khoản nợ sử dụng dự phòng xử lý rủi ro chưa đầy đủ theo quy định gồm 05 khách hàng với nợ đã xử lý rủi ro 8.948 triệu đồng.

c) Đối với hoạt động bảo lãnh: Thỏa thuận bảo lãnh không có ngày tháng thỏa thuận và chưa thực hiện ký văn bản sửa đổi, bổ sung nội dung thỏa thuận bảo lãnh khi có sự thay đổi. Ngoài ra, Chi nhánh chưa thực hiện theo phê duyệt của Hội sở về điều kiện tín dụng, gồm 01 khách hàng, với số dư bảo lãnh 12.591 triệu đồng.

3. Nguyên nhân hạn chế, vi phạm

a) Nguyên nhân khách quan

- Khách hàng ở các địa bàn xa như tỉnh Bình Phước, thành phố Hồ Chí Minh nên công tác thẩm định, kiểm tra giám sát vốn vay và thu thập các hồ sơ, tài liệu liên quan đến khoản vay của khách hàng chưa kịp thời, chặt chẽ và đầy đủ.

- Nguồn lực cán bộ trẻ, thường xuyên thay đổi và áp lực chỉ tiêu tăng trưởng tín dụng nên khi tiếp nhận đề xuất của khách hàng, đặc biệt đối tượng khách hàng nhỏ lẻ chưa được sâu sát và chặt chẽ.

b) Nguyên nhân chủ quan

- Một số bộ phận cán bộ chưa quan tâm và sâu sát trong khâu thẩm định, kiểm tra, giám sát khoản vay của khách hàng gắn liền với việc thu thập chứng từ chứng minh, dẫn đến phát sinh những tồn tại, sai sót qua thanh tra.

- Chi nhánh chưa có biện pháp kiểm tra, giám sát, theo dõi chặt chẽ mục đích sử dụng vốn đối với các khoản cho vay của khách hàng đặc biệt là các khoản vay của khách hàng cá nhân; thiếu biện pháp quản lý nguồn thu bằng tiền mặt của khách hàng.

4. Xác định trách nhiệm

a) Trách nhiệm tập thể

Ban lãnh đạo Chi nhánh, các Phòng, Ban nghiệp vụ có liên quan cùng chịu trách nhiệm chung trong các tồn tại, sai sót và vi phạm có liên quan đến trách

nhiệm liên quan đến phân loại nợ, thẩm định, trình, kiểm soát, hồ sơ cho vay vi phạm nguyên tắc vay vốn đã nêu tại phần II Kết quả kiểm tra, xác minh.

b) Trách nhiệm cá nhân

Các cá nhân có liên quan đến các tồn tại, sai sót và vi phạm đã được nêu tại phần II Báo cáo kết quả thanh tra chịu trách nhiệm cá nhân theo nhiệm vụ, quyền hạn của mình trong việc thực hiện từng nghiệp vụ, từng công việc được phân công và từng hồ sơ, chứng từ khi ký, kiểm soát, trình, thẩm định, tái thẩm định, phê duyệt ở từng khách hàng trong từng thời điểm.

III. KIẾN NGHỊ CÁC BIỆN PHÁP XỬ LÝ

1. Đối với Tổng Giám đốc Ngân hàng TMCP Hàng Hải Việt Nam

- Thực hiện chỉ đạo và đôn đốc MSB Bình Dương nghiêm túc thực hiện các kiến nghị của Đoàn thanh tra. Tăng cường công tác kiểm tra, kiểm soát nội bộ, đảm bảo việc tuân thủ quy định pháp luật về cấp tín dụng, đồng thời giám sát việc khắc phục các kiến nghị đảm bảo không phát sinh các hành vi vi phạm tương tự.

- Chỉ đạo các bộ phận có liên quan rà soát, xác định trách nhiệm của tập thể, cá nhân có liên quan đến các tồn tại, sai phạm đã được Đoàn thanh tra nêu trên để xử lý theo thẩm quyền và báo cáo kết quả xử lý về Ngân hàng Nhà nước Chi nhánh tỉnh Bình Dương (thông qua Thanh tra, giám sát ngân hàng).

- Chỉ đạo bộ phận tác nghiệp tín dụng rút kinh nghiệm và thực hiện giải ngân vốn cho vay bằng tiền mặt hoặc thông qua tài khoản thanh toán của khách hàng vay theo đúng quy định của Thông tư Thông tư 21/2017/TT-NHNN và Quy trình số QT.VH.012 của MSB.

2. Đối với Giám đốc Ngân hàng TMCP Hàng Hải Chi nhánh Bình Dương

Tổ chức họp kiểm điểm, rút kinh nghiệm đối với các tồn tại, hạn chế, sai sót chung và sai sót cụ thể mà Đoàn thanh tra đã nêu tại phần II Kết quả kiểm tra, xác minh. Chỉ đạo thực hiện và nghiêm túc khắc phục, chỉnh sửa các kiến nghị của Đoàn thanh tra và thực hiện báo cáo kết quả khắc phục kèm theo hồ sơ, chứng từ khắc phục về Ngân hàng Nhà nước Chi nhánh tỉnh Bình Dương (thông qua Thanh tra, giám sát ngân hàng) định kỳ hàng tháng cho đến khi khắc phục xong các tồn tại, hạn chế theo đúng quy định pháp luật. Trường hợp, không thực hiện khắc phục được ngay các kiến nghị, MSB BD phải xây dựng kế hoạch thực hiện trình cấp có thẩm quyền phê duyệt theo quy định pháp luật.

MSB BD phải nghiêm túc thực hiện các kiến nghị sau đây:

2.1. Về hoạt động cấp tín dụng

- Tiến hành thu hồi nợ trước hạn và phân loại nợ theo quy định đối với khách hàng Dương Thị Thùy Linh, dư nợ 8.250 triệu đồng.

- Thực hiện đánh giá lại tình hình hoạt động kinh doanh của khách hàng Nguyễn Thanh Thử và điều chỉnh thời hạn cho vay phù hợp với hoạt động kinh

doanh của khách hàng.

- Rà soát các khoản vay của khách hàng tại Phụ lục 02, tiến hành đánh giá và thu thập bổ sung các chứng từ, tài liệu chứng minh khả năng tài chính, nhu cầu vốn thực tế của khách hàng. Trường hợp khách hàng không bổ sung được chứng từ, tài liệu chứng minh, MSB BD có biện pháp điều chỉnh quan hệ tín dụng hoặc tiến hành thu hồi nợ trước hạn theo quy định.

- Đối với khách hàng Đoàn Đức Quảng, Phạm Thanh Sang và Nguyễn Hữu Tạo nêu tại Phụ lục 03, yêu cầu MSB BD nghiêm túc rút kinh nghiệm và có biện pháp giám sát nguồn thu nhập của khách hàng đảm bảo khả năng trả nợ.

Đồng thời, có văn bản đề nghị các khách hàng mất cân đối tài chính được nêu tại phụ lục 3, khắc phục tình trạng mất cân đối tài chính. Trường hợp, khách hàng không khắc phục được theo cam kết, MSB BD phải có biện pháp điều chỉnh quan hệ tín dụng phù hợp nhằm hạn chế rủi ro tín dụng.

- Thực hiện thu thập các hồ sơ chứng từ chứng minh tình hình hoạt động của khách hàng Lại Khắc Tú theo quy định tại điểm b khoản 5 Điều 7 Quy trình kiểm soát sau giải ngân tại Ngân hàng Bán lẻ ngày 13/12/2016 đối với khoản vay bổ sung vốn kinh doanh; thực hiện đánh giá lại và điều chỉnh quan hệ tín dụng (nếu có) đối với khoản vay bù đắp mua quyền sử dụng đất.

- Tiến hành kiểm tra, đánh giá lại khoản vay và yêu cầu khách hàng bổ sung hồ sơ, tài liệu, chứng từ hợp pháp, hợp lệ của các khoản vay nêu tại phụ lục 04 (trừ khách hàng Lại Khắc Tú). Trường hợp khách hàng không bổ sung được hồ sơ, tài liệu chứng minh hoặc phát hiện khách hàng sử dụng vốn không đúng mục đích theo cam kết trong Hợp đồng tín dụng, yêu cầu MSB BD thực hiện thu hồi nợ vay tương ứng với phần dư nợ có sai phạm và phân loại nợ theo quy định.

- Tiến hành đánh giá tiến độ thực hiện dự án xây dựng nhà xưởng và thu thập hồ sơ, tài liệu liên quan đến dự án của công ty TNHH SOUTH EAST APPAREL GROUP, từ đó có biện pháp điều chỉnh quan hệ tín dụng phù hợp.

- Rút kinh nghiệm và chấp hành nghiêm, đầy đủ các quy định nội bộ, các điều kiện phê duyệt tín dụng của MSB.

- Rút kinh nghiệm và thực hiện điều chỉnh hạch toán lãi phải thu 1.867.596 đồng đối với khoản vay của khách hàng Đoàn Đức Quảng theo đúng quy định.

2.2. Về phân loại nợ và trích lập dự phòng rủi ro

Rút kinh nghiệm và chấn chỉnh công tác lưu trữ hồ sơ, chứng từ của các khoản nợ sử dụng dự phòng xử lý rủi ro đầy đủ theo quy định của Thông tư 02/2013/TT-NHNN (đã được sửa đổi, bổ sung và thay thế).

2.3. Đối với hoạt động bảo lãnh

Rút kinh nghiệm và thực hiện thỏa thuận cấp bảo lãnh đảm bảo đầy đủ các nội dung tối thiểu theo quy định; thực hiện thỏa thuận sửa đổi, bổ sung nội dung cấp

bảo lãnh khi có sự thay đổi phù hợp quy định.

2.4. Khuyến nghị

Có biện pháp kiểm soát các khoản cho vay để bổ sung vốn lưu động phục vụ sản xuất kinh doanh đối với khách hàng được cấp hạn mức tín dụng tại nhiều tổ chức tín dụng hoặc giải ngân cho bên thụ hưởng có quan hệ vừa mua, vừa bán với khách hàng vay, nhằm đảm bảo tổng số tiền giải ngân tại Chi nhánh và các TCTD khác không vượt quá tổng nhu cầu vốn của khách hàng, hạn chế phát sinh rủi ro tín dụng hoặc cho vay trùng lặp giữa các Chi nhánh TCTD.

Nơi nhận:

- CQTGSNH;
- Vụ Truyền thông (để kiểm duyệt);
- Lưu: TTra, HSTT.

**CHÁNH THANH TRA, GIÁM SÁT
NGÂN HÀNG**



Lê Quang Nam